

KOMMUNIKATION TILL ÖVERKOMLIGA PRISER FÖR FÖRETAG OCH KONSUMENTER

Informations- och kommunikationsteknik (IKT), data- och internetanslutningstjänster har kommit i stället för traditionella telefons tjänster såsom huvudsakliga produkter för både konsumenter och företag. I dag finns alltmer audiovisuellt innehåll tillgängligt på begäran samtidigt som internetuppkopplingen i form av 4G och 5G uppvisar en exponentiell tillväxt. Följaktligen har EU fastställt en lagstiftningsram för telekommunikationer som omfattar fasta och trådlösa telekommunikationer, internet, sändnings- och överföringstjänster, med hjälp av en uppsättning bestämmelser som gäller i alla EU-medlemsstater. Enligt undersökningar som nyligen gjorts för utskottet för den inre marknaden och konsumentskydd bidrog telekommunikationstjänsterna årligen med 86,1 miljarder euro till Europeiska unionens BNP och nya lagstiftningsåtgärder införda av Europaparlamentet skulle kunna bidra med ytterligare 40 miljarder euro.

RÄTTSLIG GRUND

Eftersom fördragen inte innehöll några direkta befogenheter inom området elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster härleds jurisdiktionen på detta område i stället från olika artiklar inom EUF-fördraget. Medievaror och medietjänster är komplicerade och kan varken definieras enbart som kulturföremål eller rätt och slätt som ekonomiska varor. Därför måste det byggas upp en politik utgående från detta rättsläge. EU får vidta relevanta åtgärder inom ramen för sektorsvisa och övergripande strategier, bland annat inom industripolitik (artikel 173 i EUF-fördraget), konkurrenspolitik (artiklarna 101–109 i EUF-fördraget), handelspolitik (artiklarna 206 och 207 i EUF-fördraget), transeuropeiska nät (TEN) (artiklarna 170–172 i EUF-fördraget), forskning och teknisk utveckling samt rymden (artiklarna 179–190 i EUF-fördraget), tillnärmning av lagarna om teknisk harmonisering eller användning av liknande tekniska standarder (artikel 114 i EU-fördraget), fri rörlighet för varor (artiklarna 28, 30, 34–35 i EUF-fördraget), fri rörlighet för personer, tjänster och kapital (artiklarna 45–66 i EUF-fördraget), utbildning, yrkesutbildning, ungdomsfrågor och idrott (artiklarna 165 och 166 i EUF-fördraget) och kultur (artikel 167 i EUF-fördraget).

MÅL

För att följa upp Lissabonstrategin utformades den digitala agendan för Europa^[1] som ett av sju flaggskeppsinitiativ i kommissionens Europa 2020-strategi. Denna offentliggjordes i maj 2010 och avsåg att fastställa vilken central möjliggörande roll som användningen av IKT har att spela för att bidra till att EU ska kunna uppnå sina ambitiösa mål för 2020. I Europa 2020-strategin framhålls hur viktigt bredbandsutbyggnaden är för att näringslivet och konsumenterna ska få överkomligt prissatta kommunikationsmetoder. Bättre tillgång till digitala varor och tjänster för konsumenterna och företag erkändes som en prioritering av kommissionen i dess strategi för den digitala inre marknaden^[2], och på senare tid i Ursula von der Leyens Agenda för Europa, där det påpekades hur viktigt det var med 5G-nät^[3].

RESULTAT

Dagens lagstiftningsram för telekommunikationer består av ett paket sammansatt av direktiv och förordningar och antogs i september 2016. Avsikten var att hänsyn skulle tas till den snabba utvecklingen inom sektorn och att bestämmelserna om elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster skulle harmoniseras, både de faktiska reglerna och de förfaranden som krävs för genomförandet av dem.

- I sitt [meddelande](#) av den 14 september 2016 *Konnektivitet för en konkurrenskraftig digital inre marknad – mot ett europeiskt gigabitsamhälle* anmodade kommissionen Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén att behandla dess förslag där det tillkännagavs en europeisk kodex för elektronisk kommunikation, gemensamma bredbandsmål för 2025, en plan för att uppmuntra europeiskt industriellt ledarskap i femte generationens (5G) trådlösa teknik och ett wi-fi-checksystem för att offentliga myndigheter ska kunna erbjuda fri wi-fi-anslutning till sina medborgare (Wi-fi för Europa)^[4].
- [Elektroniska kommunikationer](#) har blivit billigare^[5], i och med att tilläggsavgifter för roaming för data, samtal och SMS [från och med den 15 juni 2017 har avskaffats för konsumenter med normal användning av sådan konnektivitet under resor i EU](#).
- Bättre skydd för konsumenterna och näringslivet har säkerställts genom att det antagits lagstiftning om integritetsskydd ([direktiv 2009/136/EG](#)^[6]) och dataskydd ([förordning \(EU\) 2016/679](#)^[7] och [direktiv \(EU\) 2016/680](#)^[8]), samt genom att

[1] Den digitala inre marknaden, <http://ec.europa.eu/digital-agenda/>

[2] [COM\(2015\)0192](#).

[3] *En ambitiösare union. Min agenda för Europa*, https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/political-guidelines-next-commission_sv.pdf

[4] Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén – *Konnektivitet för en konkurrenskraftig digital inre marknad – mot ett europeiskt gigabitsamhälle*, ([COM\(2016\)0587](#)).

[5] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/2120 av den 25 november 2015 om åtgärder rörande en öppen internetanslutning och om ändring av direktiv 2002/22/EG om samhällsomfattande tjänster och användares rättigheter avseende elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster och förordning (EU) nr 531/2012 om roaming i allmänna mobilnät i unionen (EUT L 310, 26.11.2015, s. 1).

[6] EUT L 337, 18.12.2009, s. 11.

[7] EUT L 119, 4.5.2016, s. 1.

mandatet för Europeiska byrån för nät- och informationssäkerhet (Enisa)^[9] förstärkts, genom antagandet av [direktiv \(EU\) 2016/1148](#) om åtgärder för en hög gemensam nivå på säkerhet i nätverks- och informationssystem i hela unionen^[10], genom förstärkning av rätten att byta operatör för fast eller mobil telefoni inom en arbetsdag, samtidigt som man behåller sitt gamla telefonnummer, dvs. nummerportabilitet ([direktiv 2009/136/EG](#)), och genom inrättandet av det gemensamma europeiska larmnumret 112 ([direktiv 2009/136/EG](#)), journumret 116 000 för försvunna barn, journumret 116 111 för barn och journumret 116 123 för emotionellt stöd och en nätplattform för tvistlösning mellan konsumenter och e-handlare^[11].

- Tillgängligare telekommunikationer säkerställdes genom att det infördes konkurrensfrämjande lagstiftning med tydliga och inkluderande bestämmelser, bättre kvalitet, bättre priser och flera tjänster ([den europeiska kodexen för elektronisk kommunikation](#)), genom investeringar i bredbandsnät till stöd för snabba internetjänster, och stöd till trådlös teknik som LTE och 5G genom programmet för radiospektrumpolitik, liksom också [genom en harmoniserad användning av frekvensbandet 470–790 MHz i unionen](#), så att alla viktiga socioekonomiska drivkrafter ska få internetuppkoppling med kapacitet på gigabitnivå^[12].

För att förbättra överensstämmelsen mellan de nationella regleringsförfarandena för telekommunikationer främjar Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation (Berec) ([förordning \(EU\) 2018/1971](#)^[13]) samarbetet mellan nationella regleringsmyndigheter och kommissionen, samt arbetar för bästa praxis och gemensamma metoder. Samtidigt undviks inkonsekvent reglering som skulle kunna snedvrída konkurrensen på den inre telekommarknaden. Denna uppdaterade lagstiftning uppdrar åt de nationella regleringsmyndigheterna att främja konkurrensen om tillhandahållandet av elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster, liksom också att fastställa de principer som ligger till grund för deras verksamhet, alltså oberoende, opartiskhet, öppenhet och rätten att överklaga. För spektrumförvaltningen fastställs i det fleråriga programmet för radiospektrumpolitik politisk inriktning och politiska målsättningar för den strategiska planeringen och harmoniseringen av radiospektrum. Detta säkerställer en fungerande inre marknad på sådana EU-politiska områden som innefattar spektrumanvändning, såsom elektroniska kommunikationer, forskning, teknisk utveckling och rymden, transporter, energi och det audiovisuella området.

[8]EUT L 119, 4.5.2016, s. 89.

[9]Inrättad genom förordning (EG) nr 460/2004 (EUT L 77, 13.3.2004, s. 1). Europaparlamentets lagstiftningsresolution av den 16 april 2013 om förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om Europeiska byrån för nät- och informationssäkerhet (Enisa) (EUT C 45, 5.2.2016, s. 102).

[10]EUT L 194, 19.7.2016, s. 1.

[11]Plattformen finns tillgänglig på <http://ec.europa.eu/consumers/odr/> och ytterligare information på: http://ec.europa.eu/consumers/solving_consumer_disputes/non-judicial_redress/adr-odr/index_sv.htm

[12]EUT L 138, 25.5.2017, s. 131.

[13]EUT L 321, 17.12.2018, s. 1.

EUROPAPARLAMENTETS ROLL

Europaparlamentet förespråkar en handfast och avancerad IKT-politik och har varit mycket aktivt med att anta rättsakter på detta område, av omsorg om ökad nytta för konsumenterna och näringslivet. Parlamentet har därför hela tiden bidragit till att hålla tyngdpunkten på frågor om IKT genom lagstiftning, initiativbetänkanden, muntliga och skriftliga frågor, studier^[14], arbetsseminarier^[15], yttranden och resolutioner. Parlamentet har också efterlyst en bättre samordning av de nationella insatserna för utveckling av alleuropeiska tjänster samt EU-stöd till IKT-forskning och -utveckling.

Europaparlamentet har påmint om behovet av att spektrumet från den ”digitala utdelningen” används för att åstadkomma bredband för alla EU-invånare och betonat att det krävs ytterligare åtgärder för att säkerställa allmänt utbredd och snabb tillgång till bredband samt [digital kompetens och digitala färdigheter för alla medborgare och konsumenter](#)^[16]. Parlamentet vill likaså [betona vikten av en säker cyberrymd](#)^[17], som ska garantera ett gediget skydd för den personliga integriteten och de medborgerliga friheterna för konsumenterna och näringslivet i en digital miljö. Samtidigt har parlamentet med kraft ställt sig bakom teknikneutralitet, ”nätneutralitet” och ”nätfrihet” för unionsmedborgare, liksom åtgärder i fråga om tillgång till eller användning av tjänster och applikationer via telekommunikationsnät, med utgångspunkt i att medborgarnas grundläggande fri- och rättigheter respekteras. Dessa åtgärder måste också säkerställa att [leverantörer av internetjänster inte försämrar användarnas möjligheter att ta del av innehåll och applikationer och/eller använda tjänster enligt eget val](#)^[18].

Parlamentet arbetar med att systematiskt befästa dessa garantier genom lagstiftning. Parlamentet spelar en nyckelroll för att få bort hindren på den digitala inre marknaden och modernisera EU:s telekommunikationsbestämmelser för dagens digitala och datadrivna produkter och tjänster, [för att digitaliseringen ska bli till större nytta för konsumenterna och näringslivet](#). Parlamentet har därför harmoniserat allas åtkomst till data och dataöverföring genom att fastställa normer för nätneutralitet, harmonisera användningen av frekvensbandet 470–790 MHz, stödja gratis trådlös internetuppkoppling för alla i städer och byar (Wifi4EU), investera i högpresterande datormoln och forskningsmoln (det europeiska öppna forskningsmolnet) och avskaffa roamingavgifterna^[19]. Parlamentet har tagit initiativ till och slutfört viktigt lagstiftningsarbete för att gynna e-handel för konsumenterna och näringslivet i EU, framför allt för små och medelstora företag. Bland exemplen på detta märks [direktiv 2014/61/EU](#) om åtgärder för att minska kostnaderna för utbyggnad av höghastighetsnät för elektronisk kommunikation^[20], [förordning \(EU\) nr 910/2014](#) om elektronisk identifiering och betrodda tjänster för elektroniska transaktioner på den

[14]Europaparlamentets Think Tank: <http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/en/0083c7a4db/Think-Tank.html#studies>

[15]Arbetsseminarier: <https://www.europarl.europa.eu/committees/en/events/events-workshops>

[16]EUT C 81 E, 15.3.2011, s. 45.

[17]EUT C 332 E, 15.11.2013, s. 22.

[18]EUT C 153 E, 31.5.2013, s. 128.

[19]EUT L 310, 26.11.2015, s. 1.

[20]EUT L 155, 23.5.2014, s. 1.

inre marknaden^[21], vilka har som syfte att det ska gå lättare att bedriva elektronisk affärsverksamhet^[22]. Parlamentet har bemött kommissionens förslag genom att stödja en modernisering av [upphovsrättslagstiftningen](#)^[23] och en uppdatering av [unionslagstiftningen om audiovisuella medietjänster](#)^[24].

Till detta kommer att parlamentet med framgång har slutfört lagstiftningsarbetet om en reform av uppgiftsskyddet. [Direktiv \(EU\) 2016/680](#)^[25] och [förordning \(EU\) 2016/679](#)^[26] om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter antogs den 27 april 2016. Parlamentet har bedrivit ett omfattande lagstiftningsarbete om de förslag som lagts fram som uppföljning av strategin för den digitala inre marknaden och [resolutionen Vägen mot en rättsakt för den digitala inre marknaden](#)^[27] där det tas itu med frågor såsom omotiverad geoblockering^[28], gränsöverskridande paketleveranser^[29], gränsöverskridande portabilitet för innehållstjänster online^[30], en översyn av förordningen om konsumentskyddssamarbete^[31], audiovisuella medietjänster^[32], det fria flödet av icke-personuppgifter^[33], avtal om försäljning av varor på nätet och annan distansförsäljning av varor^[34], och avtal om tillhandahållande av digitalt innehåll^[35]. Parlamentet har också antagit resolutionen om internetkonnektivitet för tillväxt, konkurrenskraft och sammanhållning: [ett europeiskt gigabitsamhälle och 5G](#)^[36], för att gynna tidtabellen för ibruktage av 5G med syfte att underlätta uppkoppling för konsumenterna och näringslivet.

I sin [resolution](#) av den 17 april 2020 om en samordnad EU-insats mot covid-19-pandemin och dess konsekvenser^[37] har likvärdig tillgång hälso- och sjukvård och till korrekt och kontrollerad information, angetts bära ägnas särskild uppmärksamhet, i och med att den snabba utvecklingen av telemedicin och e-handel under pandemin gör det särskilt viktigt med nätuppkoppling till rimligt pris.

Enligt undersökningar [som nyligen gjorts](#) för utskottet för den inre marknaden och konsumentskydd bidrog telekommunikationstjänsterna årligen med 86,1 miljarder euro till Europeiska unionens BNP och nya lagstiftningsåtgärder införda av Europaparlamentet för ytterligare integrering av den inre marknaden för

[21]EUT L 257, 28.8.2014, s. 73.

[22][COM\(2017\)0228](#) – inte längre i kraft.

[23]Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/790 av den 17 april 2019 om upphovsrätt och närstående rättigheter på den digitala inre marknaden och om ändring av direktiven 96/9/EG och 2001/29/EG (EUT L 130, 17.5.2019, s. 92).

[24]Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/1808 av den 14 november 2018 om ändring av direktiv 2010/13/EU om samordning av vissa bestämmelser som fastställs i medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillhandahållande av audiovisuella medietjänster (direktivet om audiovisuella medietjänster), mot bakgrund av ändrade marknadsförhållanden (EUT L 303, 28.11.2018, s. 69).

[25]EUT L 119, 4.5.2016, s. 89.

[26]EUT L 119, 4.5.2016, s. 1.

[27]EUT C 11, 12.1.2018, s. 55.

[28][COM\(2016\)0289](#).

[29][COM\(2016\)0285](#).

[30]COM(2015)0627.

[31][COM\(2016\)0283](#).

[32]COM(2016)0287.

[33][COM\(2017\)0495](#).

[34][COM\(2015\)0635](#).

[35]COM(2015)0634.

[36]EUT C 307, 30.8.2018, s. 144.

[37]Antagna texter, [P9_TA\(2020\)0054](#).

telekommunikationstjänster skulle kunna bidra med ytterligare 40 miljarder euro^[38]. Andra [studier av ny utveckling inom området digitala tjänster](#)^[39] som Europaparlamentet låtit utföra ger vid handen att framtida nätuppkoppling, där utvecklingen går i riktning mot 6G-teknik, kommer att bli än mera utslagsgivande för europeiska företag och konsumenter.

Mariusz Maciejewski / Frédéric Gouardères / Louise Blandin
11/2020

[38]J Scott Marcus et al., *Contribution to growth: The European Digital Single Market – Delivering economic benefits for citizens and businesses*. Studie för utskottet för den inre marknaden och konsumentskydd, Europaparlamentets utredningsavdelning för ekonomisk politik, vetenskapspolitik och frågor om livskvalitet, Luxemburg, 2019.

[39]Sohnemann, N et al., *New Developments in Digital Services*. Studie för utskottet för den inre marknaden och konsumentskydd, Europaparlamentets utredningsavdelning för ekonomisk politik, vetenskapspolitik och frågor om livskvalitet, Luxemburg, 2020.

